

ปัจจัยทำนายคุณภาพชีวิตผู้ป่วยหลังผ่าตัดกระดูกสันหลังระดับเอว

ลัดดาวัลย์ หิมคุณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2560

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ปัจจัยทำนายคุณภาพชีวิตผู้ป่วยหลังผ่าตัดกระดูกสันหลังระดับเอว

PREDICTORS OF QUALITY OF LIFE AMONG POST LUMBAR SURGERY PATIENTS

ลัดดาวัลย์ หิมคุณ 5736831 NSAN/M

พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: สุพร ดนัยคุชฎีกุล, พย.ด., นภาพร วาณิชย์กุล, Ph.D. (GERONTOLOGICAL NURSING), ชลเวช ชาศิริ, พ.บ., ว.ว. (ออร์โธปิดิกส์)

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงบรรยายเพื่อศึกษาอำนาจการทำหน้าที่ของภาวะการทำหน้าที่ ความแตกฉานทางสุขภาพ การจัดการตนเอง ความรับผิดชอบต่อสุขภาพของผู้ป่วย การรับรู้การดูแลแบบบุคคล เป็นศูนย์กลางต่อคุณภาพชีวิตผู้ป่วยหลังผ่าตัดกระดูกสันหลังระดับเอว ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ข้อมูลส่วนบุคคลและแบบสอบถามอื่นๆอีก 6 ฉบับ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยหลังผ่าตัดกระดูกสันหลังระดับเอว จำนวน 110 ราย ที่มาตรวจติดตามหลังผ่าตัด 3-6 เดือน ณ โรงพยาบาลระดับตติยภูมิ วิเคราะห์อำนาจการทำหน้าที่โดยใช้สมการถดถอยพหุ

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงร้อยละ 70.9 มีอายุเฉลี่ย 58.8 ปี (SD = 13) คุณภาพชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 0.75$, SD = 0.13), ความแตกฉานทางสุขภาพและการรับรู้การดูแลแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 8.02$, 5.93, SD = 1.93, 0.94 ตามลำดับ), การจัดการตนเองและความรับผิดชอบต่อสุขภาพของผู้ป่วยอยู่ในระดับ 3 (ร้อยละ 57.3, 64.5 ; $\bar{x} = 63.3$, 15.55, SD = 10.50, 2.42 ตามลำดับ), ภาวะการทำหน้าที่อยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 21.37$, SD = 3.52) ภาวะการทำหน้าที่ ความแตกฉานทางสุขภาพ การจัดการตนเอง ความรับผิดชอบต่อสุขภาพของผู้ป่วย การรับรู้การดูแลแบบบุคคลเป็นศูนย์กลาง สามารถร่วมกันทำนายคุณภาพชีวิตผู้ป่วยได้ร้อยละ 42.8 ($R^2 = 0.428$, $F = 15.578$, $p < 0.05$) โดยภาวะการทำหน้าที่ ความแตกฉานทางสุขภาพ และความรับผิดชอบต่อสุขภาพของผู้ป่วยสามารถทำนายคุณภาพชีวิตผู้ป่วยได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = 0.385, 0.209, 0.161$, $p < 0.05$ ตามลำดับ)

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่าควรมีการประเมินและพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมสมรรถนะด้านภาวะการทำหน้าที่, ความแตกฉานทางสุขภาพ ด้วยการให้ความรู้และคำแนะนำการปฏิบัติตนร่วมกับการดูแลด้านจิตสังคม และนำกระบวนการพยาบาลโดยยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางมาประยุกต์ใช้ในการพยาบาลโดยเน้นความรับผิดชอบต่อสุขภาพของผู้ป่วย และผู้ดูแลในทุกระยะของการรักษา เพื่อส่งเสริมให้ผู้ป่วยมีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิต / หลังผ่าตัดกระดูกสันหลังระดับเอว / ความแตกฉานทางสุขภาพ / ความรับผิดชอบต่อสุขภาพของผู้ป่วย / การรับรู้การดูแลแบบบุคคลเป็นศูนย์กลาง

PREDICTORS OF QUALITY OF LIFE AMONG POST LUMBAR SURGERY PATIENTS

LADDAWAN HIMKHUN 5736831 NSAN/M

M.N.S (ADULT NURSING)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: SUPORN DANAIDUTSADEEKUL, D.N.S.,
NAPAPORN WANITKUN, Ph.D. (GERONTOLOGICAL NURSING),
CHOLAVECH CHAVASIRI, M.D.

ABSTRACT

This was a descriptive study aimed at exploring the predictive power of functional status, health literacy, self-management, patient engagement and perceived person-centred care on the quality of life of post-lumbar surgery patients. Data was collected using the Demographic, Sickness and Treatment Received Data and 6 Questionnaires. The sample group consisted of 110 subjects receiving check-up for 3-6 months after surgery at a tertiary referral hospital. Predictive power was analyzed using multiple regression equation.

The findings showed that, female subjects were 70.9% with a mean age of 58.8 years (SD = 13), Overall quality of life was good ($\bar{x} = 0.75$, SD = 0.13), while health literacy and perceived person-centred care at a high level ($\bar{x} = 8.02$, 5.93, SD = 0.94, 1.93 respectively), self-management and patient engagement at Level 3 (57.3% and 64.5%; $\bar{x} = 63.3$, 15.55, SD = 10.50, 2.42 respectively), and the functional status was good ($\bar{x} = 21.37$, SD = 3.52). Functional status, health literacy, self-management, patient engagement, and perceived person-centred care could predict the quality of life of the patients by 42.8% ($R^2 = 0.428$, $F = 15.578$, $p < 0.05$). It was also found that the functional status, health literacy and patient engagement could predict the quality of life of the patients with statistical significance ($\beta = 0.385$, 0.209, 0.161, $p < 0.05$, respectively).

The researcher recommends that an evaluation of programs be developed to promote the functional status, health literacy by provision of knowledge and recommendations for behavior change along with psycho-social support care in addition the application of the person-centred concept in the nursing processes with emphasis on patient and caregiver engagement in every stage of treatment should be done in order to promote good quality of life of the post-lumbar surgery patients.

KEY WORDS: QUALITY OF LIFE / POST-LUMBAR SURGERY /
HEALTH LITERACY / ENGAGEMENT / PERCEIVED PERSON-
CENTRED CARE

264 pages